

מפגש חגיגי עם פתיחת שנת הלימודים

– "אנחנו תמיד הולכות רק לירקן, מתי כבר נלך לפרן?"
– "נפלתי בגן ויש לי עכשיו שתי פצות בברך."

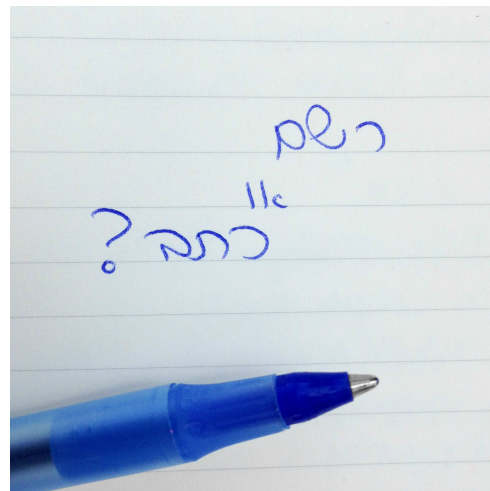
בה' באלול, 1 בספטמבר, אתם מוזמנים למפגש מקוון על שפתם של ילדים וילדות: במפגש נתמוגג ממילים שהמציאו ומביטויים שפירשו בדרכם, ונדבר על היכולת המופלאה של בני האדם לרכוש שפה ולהשתמש בה.

המפגש בהנחיית דקלה אברבנאל – ברוח הספר **אימא, תסגרי את השואג אבק**, שיצא בהוצאת האקדמיה ללשון העברית ומיזם "ילדים הם התסריטאים הטובים בעולם".

ההשתתפות חינם – בהרשמה מראש.
לקראת המפגש אתם מוזמנים לשלוח אלינו הברקות לשוניות של הזאטוטים שלכם.

לפרטים נוספים ולהרשמה

רושמים או כותבים?

שאלה: "המורה ביקשה לרשום חיבור", "רשמתי מאמר", "רשום בתורה" – האם שימושים אלו בפועל רשם במקום בפועל קתב תקניים?

תשובה: הפעלים קתב ורשם קרובים זה לזה, אך אינם נרדפים.

בשנים האחרונות הולך ופושט המנהג להשתמש בפועל **רשם** בכל הקשר שבו משתמשים בפועל **קתב** – אם מתוך חוסר הבחנה בין הפעלים ואם מתוך מחשבה שהפועל **רשם** מעיד על לשון גבוהה. ואולם המקפידים בלשונם מבחינים גם בימינו בין השניים. כך למשל נשתמש בשם התואר **רשום** במשפטים כגון 'רשום בספר השיאים', 'רשום בפנקס הבוחרים' במשמעות 'נמצא ברשימה'. לעומת זאת נעדיף את שם התואר **קתוב** בהקשרים כלליים יותר של הבעת מילים באמצעות אותיות, כגון 'כתוב בתורה', 'כתוב באתר החדשות'.

להרחבה

פעילויות באקדמיה

ביקורי תלמידים במרכז התרבות וההדרכה החדש:

בתי הספר יכולים עתה להזמין ביקור במרכז החדש ולחשוף את תלמידיהם ללמידה ולחוויה בתחומי השפה, התרבות והחברה. בשלב הראשון הביקור במרכז מיועד לתלמידי כיתות ח'–י"ב בלבד. **לפרטים נוספים ולטופס הזמנת הביקור**

הרצאה מקוונת: נמשכת ההרשמה להרצאה ייחודית

על תרגומו המופתי של **דב (בוריס) גפונוב** לאפוס הגאורגי "עוטה עור הנמר" מאת שותא רוסתוולי. ההרצאה תתקיים ביום רביעי י"א באלול, 7 בספטמבר, בשעה 19:00.

לפרטים נוספים ולהרשמה

על פתיחה מוטעית של

קיצורים וראשי תיבות

קיצורים וראשי תיבות עשויים לציין ביטויים שונים זה מזה. למשל ראשי התיבות ז"ל יכולים להתפרש 'זיכרונו לברכה' וגם 'זה לשונו'. בדרך כלל ההקשר מכונן את הקורא לפירוש הנכון. אבל, כאמור, רק בדרך כלל. הנושא אינו חדש ונדון בספרות המחקר.

בפרסום מתוך ידיעון האקדמיה 'אקדם', גיליון 70, מספר חבר האקדמיה ד"ר מרדכי מישור על כמה קוריוזים הנוגעים לעניין שנקרו לו.

לקריאה

סיפורה של מילה – מזוודה

בשיא עונת הנסיעות לחו"ל, ישראלים רבים דואגים למזוודה שלהם, וזה הזמן להקדיש לה כמה מילים:

המילה **מזוודה** מוכרת מן המשנה במסכת כלים (כ, א; בחלק מעדי הנוסח הגרסה היא 'מזדה' או 'מזרה'). פרשני המשנה למן תקופת הגאונים פירשו את המילה על פי השורש זו"ד בארמית ובערבית שענינו 'צידה', ומכאן שמזוודה היא שק או כיס שנותנים בו צידה לדרך.

המילה 'מזודה' הייתה מוכרת לסופרי העברית החדשה, ואחדים השתמשו בה בספרים ובעיתונים תמורת רייזעטאש ביידיש (Reisetasche בגרמנית; מעין 'תיק נסיעות'), ואפילו בניקוד מזודה.

כך התגלגלה המילה מזוודה להוראתה המודרנית במובן suitcase.

להרחבה בפרסום חדש באתר

אמצו ביטוי – יצא שמו למרחוק

שם אינו רק כינוי שבו מכנים אדם, אלא גם פרסומו ברבים. במשמעות זו משמשת המילה שם בצירופים אחדים, כמו 'אנשי שם', 'יד ושם', 'שם עולם' (מן המקרא), 'בעל שם', 'שם דבר' (מספרות ימי הביניים).

בתנ"ך המילה שם באה בכמה צירופים פועליים המתארים את דרך הפרסום. לדוגמה, המלך עוזיהו הוא גיבורו של פרק כו בדברי הימים ב, ושם מפוארים מעשיו ומסופר על פרסומו: **"וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹ עַד לְבֹא מְצָרִים"** (פסוק ח); **"וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד לְמֶרְחֹק"** (פסוק טו).

בעברית החדשה נוצר הביטוי **שמו הולך לפניו**, אולי בזיקה לפסוק **"וְהָלַךְ לְפָנָיו צֶדֶק"** (ישעיהו נח, ח), ובהשפעת הלעז, למשל בגרמנית: sein Ruf eilt ihm voraus (מילולית: שמו ממנהר לפניו).

להרחבה

תמיכה באקדמיה

שאלה בעברית

חנות הספרים

אם נתקלתם בבעיות תצוגה [לחצו כאן לצפייה בדפדפן](#)

להתראות באיגרת הבאה!

להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | ניהול הרשמות | תמיכה באקדמיה | [Subscribe to English Newsletter](#)
האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401